

บทที่ 6

ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายด้านนโยบาย และเครื่องมือด้านนโยบาย

1. สรุปเนื้อหา

เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ด้านนโยบาย (policy goals or targets) จะต้องมีความสัมพันธ์กับเครื่องมือด้านนโยบาย (policy tools or instruments) กล่าวคือ ในการวางแผนเพื่อบรรลุเป้าหมายด้านเศรษฐกิจอย่างใดอย่างหนึ่ง จะต้องกำหนดเป้าหมายที่ต้องการจะบรรลุให้ชัดเจนแล้วจะต้องกำหนดเครื่องมือเพื่อกำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้และเครื่องมือที่สร้างขึ้นจะต้องมีมากกว่าหรือเท่ากับเป้าหมายที่ต้องการบรรลุ ตัวอย่างเช่น ต้องการยกระดับรายได้ของชาวชนบทให้ดีขึ้น นี่เป็นเป้าหมายด้านนโยบาย จะต้องม เครื่องมือด้านนโยบายเพื่อบรรลุเป้าหมาย คือ (1) การสร้างงานในชนบท (2) การประกันราคาพืชผลจากเกษตรกร (3) การลดหรือยกเลิกการจำกัดเก็บพรีเมียมสินค้าเกษตรที่ส่งออก และ (4) การส่งเสริมให้เกษตรกรมีอาชีพเสริม เป็นต้น จะเห็นว่าเพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวแต่มีเครื่องมือถึง 4 อย่าง

1.1 การขัดแย้งด้านเป้าหมาย

เป้าหมายหลักด้านเศรษฐกิจจะมีอยู่ 4 เป้าหมายใหญ่ ๆ ด้วยกันคือ

- (1) การจัดสรรทรัพยากร
- (2) การกระจายความเป็นธรรม
- (3) การเจริญเติบโตหรือการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และ
- (4) การรักษาเสถียรภาพด้านเศรษฐกิจ

ในบางครั้งเป้าหมายด้านเศรษฐกิจเหล่านี้มีการขัดแย้งกันเอง เช่น การขัดแย้งของเป้าหมายการกระจายความเป็นธรรมกับเป้าหมายการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ หรือ เป้าหมายด้านการรักษาเสถียรภาพด้านเศรษฐกิจขัดแย้งในตัวเอง เพราะเสถียรภาพด้านเศรษฐกิจหมายถึง เสถียรภาพของรายได้และกรรมจ้างทำ ระดับราคา ค่าจ้าง อัตราดอกเบี้ย การเจริญเติบโตด้านเศรษฐกิจ และเสถียรภาพของดุลการชำระเงิน ฉะนั้นการกำหนดเป้าหมายเสถียรภาพด้านเศรษฐกิจบางอย่างจะไปขัดแย้งกับอีกอย่าง เช่น การขัดแย้งของเป้าหมายด้านระดับราคาและอัตราการว่างงาน กล่าวคือ ถ้าระดับราคาต่ำกว่าการว่างงานจะสูง และถ้าระดับราคาสูงการว่างงานจะต่ำ

จะเห็นว่าการขัดแย้งด้านเป้าหมาย คือ การที่เป้าหมายหนึ่งดีขึ้น แต่อีกเป้าหมายหนึ่งเลวลง ความสัมพันธ์ระหว่างระดับราคาและอัตราการว่างงานในลักษณะตรงกันข้ามคือ ระดับราคาสูง การว่างงานต่ำ ระดับราคาต่ำ การว่างงานสูง ความสัมพันธ์ดังกล่าวเรียกว่า Phillips Curve เมื่อเกิดการขัดแย้งกันเช่นนี้ หน้าที่ของผู้กำหนดนโยบายจะต้องหาระดับราคาที่เหมาะสมและระดับอัตราการว่างงานที่เหมาะสม

1.2 การบรรลุสวัสดิการที่ดีที่สุดตามเงื่อนไขของ Phillips Curve

เส้น Phillips Curve เป็นเส้นที่แสดงให้เห็นว่าระดับราคาและอัตราการว่างงานมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกัน กล่าวคือ ระดับราคาสูง อัตราการว่างงานต่ำ ระดับราคาต่ำ อัตราการว่างงานสูง การจะบรรลุเงื่อนไขที่ดีที่สุดของการขัดแย้งของสองเป้าหมายดังกล่าวจึงถูกจำกัดโดยเส้น Phillips Curve

กล่าวคือ ผู้วางนโยบายจะมีเส้นความพึงพอใจเท่ากัน (indifference curve) เช่นเดียวกับผู้บริโภค ถ้าเส้นความพึงพอใจเท่ากันสัมผัสกับเส้น Phillips Curve จุดนั้นก็จะเป็นเส้นที่สังคมบรรลุสวัสดิการที่ดีที่สุดในแง่ของระดับราคาและอัตราการว่างงาน

1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายด้านนโยบายและเครื่องมือด้านนโยบาย

การจะบรรลุเป้าหมายด้านเศรษฐกิจ ผู้วางนโยบายหรือผู้กำหนดนโยบายจะต้องกำหนดนโยบายหรือเป้าหมายด้านเศรษฐกิจให้ชัดเจน นั่นคือ การกำหนดเป้าหมายด้านนโยบาย (policy goals) และจะต้องมีเครื่องมือด้านนโยบาย (policy instruments) เพื่อการบรรลุเป้าหมายดังกล่าว เครื่องมือที่จะใช้ควรใช้เพื่อบรรลุเป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่งเป็นการเฉพาะ ไม่ควรใช้เครื่องมือ

ด้านนโยบายอันเดียวเพื่อบรรลุเป้าหมายหลาย ๆ อย่าง และเครื่องมือด้านนโยบายต้องมีมากกว่าหรืออย่างน้อยที่สุดต้องเท่ากับเป้าหมาย การวางนโยบายจึงจะประสบความสำเร็จ

ความสัมพันธ์ในแง่สมการเป้าหมาย และสมการเครื่องมือด้านนโยบาย สมการเครื่องมือด้านนโยบายต้องมีมากกว่าหรือเท่ากับสมการเป้าหมาย และสมการต้องเป็นเส้นตรง และเป็นอิสระต่อกัน (linear and independent)

๒. แนวคำถามแบบขยายความ

จงอธิบายให้ชัดเจนและกระชับพร้อมเขียนภาพประกอบคำอธิบาย (ถ้าเขียนได้)

1. เป้าหมายหลักด้านเศรษฐกิจ

.....
..... (Fl. 61.164)

๒. การขัดแย้งด้านเป้าหมาย

.....
..... (Fl. 81.164)

๓. สาเหตุที่ระดับราคาและอัตราการว่างงานสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

.....
..... (ค.ต.169)

4. การบรรลุวัตถุประสงค์หรือจุดเหมาะสมที่สุดของระดับราคาและอัตราการว่างงาน

.....
..... (ค.ต.170)

๕. เป้าหมายด้านนโยบาย

.....
..... (ค.ต.171)

๖. เครื่องมือด้านนโยบาย

.....
..... (ค.ต.171)

7. ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายด้านนโยบายและเครื่องมือด้านนโยบาย

.....
..... (ค.ต.171)

3. แนวคำถามแบบขยายความคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

จงอธิบายคำศัพท์และความหมายให้ชัดเจน พร้อมเขียนภาพประกอบคำอธิบาย (ถ้าเขียนได้)

1. Phillips Curve (ค.ต.169)

2. Policy Goals (Targets) (ค.ต.171)

3. Policy Instruments (Tools) (wl . 171)

4. แนวคำถามแบบอัตนัย

จงอธิบายให้ละเอียด พร้อมเขียนภาพประกอบคำอธิบายและพิสูจน์ให้เห็นจริงทางคณิตศาสตร์ (ถ้าเป็นไปได้)

1. จงพิสูจน์ที่มาของเส้น Phillips Curve ที่ชี้ให้เห็นว่าระดับราคาและอัตราการว่างงานมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกัน (ต.164-7)
2. จงอธิบายให้เห็นว่าสังคมจะบรรลุสวัสดิการหรือจุดเหมาะสมที่สุดได้อย่างไร เมื่อระดับราคาและอัตราการว่างงานเป็นสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาของสังคมทั้งสองอย่าง (ต.169-71)
3. จากตัวแบบที่กำหนดให้ในตำราหน้า 171-2 จงพิสูจน์ว่า

$$3.1 \quad \frac{\Delta Y}{\Delta T^*} = \frac{-(c+i)}{1-c+ct-i_y+i_yt+i_k/m}$$

$$3.2 \quad \frac{\Delta Y}{\Delta M^*} = \frac{i_r/m}{1-c+ct-i_y+i_yt+i_k/m}$$

$$3.3 \quad \frac{\Delta Y}{\Delta G^*} = \frac{1}{1-c+ct-i_y+i_yt+i_k/m}$$

$$3.4 \quad \frac{\Delta I}{\Delta T^*} = \frac{i_rck/m - i_y}{1-c+ct-i_y+i_yt+i_k/m}$$

$$3.5 \quad \frac{\Delta I}{\Delta M^*} = \frac{i_r/m(1-c+ct)}{1-c+ct-i_y+i_yt+i_k/m}$$

$$3.6 \quad \frac{\Delta I}{\Delta G^*} = \frac{i_y - i_yt + i_k/m}{1-c+ct-i_y+i_yt+i_k/m}$$

(ต.172-4)

4. จงอธิบาย ข้อจำกัดของนโยบายที่เจาะจงใช้เป็นเครื่องมือเพื่อบรรลุเป้าหมายด้านเศรษฐกิจว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไร (ต.178-9)